ชื่อเรื่อง : รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย

วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ผู้วิจัย : สุพจน์ ทองเหลือง

ปีที่ทำการวิจัย : ปีการศึกษา 2561 - 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา คุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา 2) สร้างรูปแบบการพัฒนา สถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา 3) ทดลองใช้รูปแบบ การพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา 4) ประเมินผลรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษา ละเชิงเทรา การวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนา สถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ผู้บริหารและครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 105 คน คณะกรรมการภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 70 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีการสู่ม อย่างง่าย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร และครู จำนวน 86 คน คณะกรรมการภาคีเครือข่าย จำนวน 59 คน และศึกษาแนวทางทางการ พัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา โดยการ สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดย ภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ รูปแบบ และจัดทำคู่มือ ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดย ภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ 7 โครงการ กลุ่ม ตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเหตุผลในการเลือก คือ เป็นผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการภาคีเครือข่าย ที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการสถานศึกษาคุณธรรม จำนวน 169 คนขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลรูปแบบการ พัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 59 คน ได้มา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมิน แบบรายงาน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ผลจากการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคี เครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการภาคี เครือข่าย ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2562 สภาพปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบ จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะ ว่าควรใช้ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการควบคุมคุณภาพวงจรเดมมิ่ง (PDCA) หลักการบริหารแบบมี ส่วนร่วม และคู่มือปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรมและแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาคุณธรรม อาชีวศึกษา มาเป็นแนวทางในการพัฒนา
- 2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัย อาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา มี 3 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านกระบวนการ (Process) 2) ด้านผลผลิต (Output) 3) ด้านผลลัพธ์ (Outcomes) ใช้หลักการบริหารเชิงระบบ คือ การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ การดำเนินงานให้เหมาะสม จัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมและคู่มือในการดำเนินการ ตามรูปแบบผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ดำเนินการตามโครงการ จำนวน 7 โครงการ เริ่มดำเนินการปี การศึกษา 2562 ตามคู่มือและแผนการทดลอง ผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้ ร่วมโครงการ ด้วยการประเมินตนเอง ภาพรวมสูงขึ้นทุกโครงการ และผลการประเมินความพึงพอใจ ของผู้เข้าร่วมโครงการ ทั้ง 7 โครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
- 4.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกเป็นคุณธรรมอัตลักษณ์ ของสถานศึกษา ผลการประเมิน ดังนี้ 1) ด้านความรับผิดชอบ ภาพรวม สูงขึ้นร้อยละ 98.73 ผ่าน เกณฑ์การประเมินที่กำหนด 2) ด้านความมีวินัย ภาพรวม สูงขึ้นร้อยละ 98.79 ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่กำหนด 3) ด้านจิตอาสา ภาพรวม สูงขึ้นร้อยละ 99.75 ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด
- 4.2คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครู ตามพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกเป็น คุณธรรม อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ผลการประเมิน ดังนี้ 1) ด้านความรับผิดชอบ 2) ด้านความมีวินัย 3) ด้านจิตอาสา สรุปภาพรวมทั้ง 3 ด้าน สูงขึ้นร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด
- 4.3 ผลการประเมินสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษาต้นแบบตามเกณฑ์มาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ ผลการประเมินคะแนนรวม 26.45 จาก คะแนนเต็ม 28 ได้รับรางวัลสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษาต้นแบบ
- 4.4ความพึงพอใจของภาคีเครือข่ายที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรม ต้นแบบโดยภาคีเครือข่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4.5 ความสำเร็จและการยอมรับของสังคม เช่น รางวัล เกียรติบัตร การเข้าเยี่ยมชม การ เป็นวิทยากร ภาพรวม ปีการศึกษา 2562 รวม 25 รายการ

คำสำคัญ: การพัฒนาสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบ, ภาคีเครือข่าย

Abstract

The purpose of this research were 1) to study the conditions and guidelines for the development of archetype moral school model by network partners Chachoengsao Vocational College 2) to create archetype for the development of model moral school by a network partner Chachoengsao Vocational College. 3) to experiment the use of archetype moral school development model by network partners Chachoengsao Vocational College 4) to evaluate the archetype of moral school development model by network partners Chachoengsao Vocational College. The research was divided into 4 steps as follows: Step 1. Study the conditions and guidelines for the development of archetype moral school model by network partners Chachoengsao Vocational College administrators and teachers of Chachoengsao Vocational College, academic year 2019, with a total number of 105 people. The committee of the network parties of Chachoengsao Vocational College, academic year 2019, were 70 people as a sample group that obtained by a simple random method. The sample size was determined according to the Krejcie and Morgan table. The sample group were 86 administrators and teachers. The committee of 59 networking parties studied the guidelines for the development of model moral schools by network partners Chachoengsao Vocational College by interviewing 7 highly qualified experts. Step 2. Create archetype for the development of a model moral school by a network partner Chachoengsao Vocational College. The information were collected by group of 7 highly qualified experts acquired by a specific method of selection of assessment of the suitability and feasibility of the model and make a manual. Step 3. Experiment the use of archetype moral school development model by network partners Chachoengsao Vocational College conducted 7 Activity Projects (Purposive Sampling). The sample group consisted of administrators, teachers and learners acquired by a specific method of selection (Purposive Sampling) The reason for selection the administrators, teachers, and network committee was related to the management of moral schools, with the total of 169 people. Step 4. Evaluate the archetype of moral education school development model by network partners Chachoengsao Vocational College. Sample group committee of the network parties Chachoengsao Vocational College, academic year 2019 were 59 people obtained by selecting a specific (Purposive Sampling) The tools used for data collection consisted of questionnaires, group discussion records, assessments and reports. The data were analyzed by finding percentage, mean, and standard deviation and content analysis.

The research results were found that:

1. Results from the study of conditions and guidelines for the development of archetype school model by network partners Chachoengsao Vocational College based on opinions of administrators, teachers and the network committee of Chachoengsao Vocational College, Academic Year 2019. The problems of the overview are at a high level and guidelines for the development of model moral school from interviews with experts, suggests that the

conceptual theory of the Deming Cycle Quality Control (PDCA) should be applied. The principles of management participatory and a moral school practice manual, a guidelines for moral vocational education institutions became as a guideline for development.

- 2. The results of the construction of archetype for the development of model moral school by network partners Chachoengsao Vocational College has 3 components: 1) Process 2) Output 3) Outcomes used in systematic management principles were planning, operation, monitoring suitable operation. Formulate activity plans and manual for implementation the model suitability and feasibility evaluation was at the highest level.
- 3. The results of the experiment using the archetype of moral school development model by network partners Chachoengsao Vocational College conducted 7 Activity Projects at the beginning of the academic year 2019, according to the manual and experimental plan, results of assessing knowledge, understanding and skills of project participants with self-assessment. The overall picture was high for every project and the satisfaction assessment results of all 7 project participants were at the highest level.
- 4. The evaluation of the archetype of the moral school development model by network partners Chachoengsao Vocational College
- 4.1 Desirable characteristics of the learners according to behavior indicates positive virtue to which is school identity. 1) The overall responsibility increased by 98.73 percent, passed the specified assessment criteria. 2) The overall discipline was higher by 98.79 percent, passed the specified criteria 3) In terms of overall volunteerism, 99.75 percent, passed the specified criteria.
- 4.2 Desirable characteristics of administrators and teachers according to behavior indicates positive virtue to which is school identity. The evaluation results are as follows: 1) Responsibility 2) Discipline 3) Volunteering: The overall overview of the 3 aspects increased 100%, passed the specified assessment criteria.
- 4.3 The results of the model vocational moral education school assessment according to the standard criteria from 7 indicators of Office of the Vocational Education Commission. The college received an award for a model vocational moral education institute from the evaluation score of 26.45 out of 28
- 4.4 The satisfaction of the network partners towards the archetype moral school development model by network partners Chachoengsao Vocational College overall overview was at the highest level.
- 4.5 Achievement and social recognition, such as certificates of awards, visits and being a lecturer for the overview of the academic year 2019, with a total of 25 items.

Keywords: development of model moral school, network partners